

Titulació	Tipus	Curs
Història	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Maria Gemma Rubi Casals

Correu electrònic: mariagemma.rubi@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Assignatura de caràcter optatiu que s'inscriu dins de la matèria "Història de Catalunya" que constitueix una menció del títol de Grau en Història. Es recomana haver cursat prèviament assignatures com "Història contemporània d'Espanya I. L'època de la revolució liberal", i/o "Història Moderna de Catalunya".

Objectius

Assignatura optativa que forma part dels crèdits que condueixen a l'obtenció de la menció d'"Història de Catalunya". L'objectiu fonamental que persegueix aquesta assignatura és el d'analitzar les bases de la construcció històrica catalana als orígens de l'època contemporània, des de l'esfondrament de la societat de l'Antic Règim fins a l'esclat de la Revolució de setembre de 1868. S'exploraran els fonaments de la contemporaneïtat de la societat catalana entre la Guerra del Francès i el Sexenni Democràtic, tenint en compte una diversitat de línies de desenvolupament que es podrien englobar en dos grans eixos. El primer eix fa èmfasi en el vessant polític i cultural: la desfeta de l'Antic Règim i el llarg procés de revolució liberal, així com les diverses respostes polítiques i intel·lectuals a la institucionalització del nou estat centralitzat i de la nova societat liberal. El segon eix se centra en els aspectes socials i econòmics, i posa l'accent en les característiques que adoptà a Catalunya el procés de revolució industrial, l'aparició de la societat de classes i les fractures que provocà, i l'evolució de les diferents formes de treball, d'associació i de producció. Igualment es procurarà treballar línies transversals vinculades a les formes d'oci, la sociabilitat i el rol exercit per les dones en els processos històrics analitzats. Finalment, es donarà compte de la internacionalització de la historiografia sobre la Catalunya d'aquesta època.

Competències

- Aplicar els principals mètodes, tècniques i instruments de l'anàlisi històrica.
- Avaluar críticament les fonts i els models teòrics per analitzar les diverses etapes històriques.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Dominar els conceptes bàsics diacrònics i temàtics propis de la ciència històrica.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Aprendre de manera autònoma.
2. Avaluar críticament els diferents enfocaments actuals de l'estudi de la història de Catalunya.
3. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
4. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
5. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
6. Organitzar i sintetitzar les diverses explicacions existents sobre les causes del canvi social en les diferents etapes històriques de la societat catalana.
7. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
8. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
9. Reconèixer la diversitat i la multiculturalitat.
10. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.
11. Utilitzar les fonts de recerca pròpies de l'estudi de la història de Catalunya.

Continguts

I- L'ESFONDRAJAMENT DE L'ANTIC RÈGIM I ELS INICIS DE LA REVOLUCIÓ LIBERAL I DE LA CONTRAREVOLUCIÓ (S. XVIII- 1833).

- 1- El creixement econòmic del segle XVIII i les bases de l'arrencada industrial. La Il·lustració a Catalunya. Les elits catalanes a principi del segle XIX.
- 2- La invasió napoleònica l'estiu de 1808. Buit de poder i revolta contra l'autoritat. Les batalles del Bruc i la forja del mite de la resistència catalana. La participació de les dones en el bàndol patriota.
- 3- La Catalunya napoleònica i les petjades de l'annexió.
- 4- L'actuació dels diputats catalans a les Corts de Cadis: projectes i frustracions.
- 5- La revolució liberal durant el Trienni Constitucional. Els instruments de la ciutadania liberal. Els orígens de la cultura política republicana.
- 6- Els orígens de la contrarevolució a Catalunya: de la croada contra la França impia a la guerra dels set anys. La cultura política del carlisme.

II- EL TEMPS DE LES BULLANGUES: INDUSTRIALITZACIÓ, OBRERISME I LIBERALISME (1833-1843).

- 7- L'arrencada i consolidació de la primera revolució industrial a Catalunya.
- 8- La defensa del projecte industrial català: associacionisme i parlamentarisme. La representació política de la Catalunya liberal.
- 9- Les bullangues dels anys trenta i quaranta, i l'inici de la tradició demorepublicana.
- 10- L'emergència d'una societat de classes. Formes de treball i oci. La situació de la dona en el sector tèxtil i en el treball domèstic. Conflictivitat i obrerisme.

III- LA CONSOLIDACIÓ POLÍTICA DE L'ESTAT LIBERAL A CATALUNYA (1843-1868)

11- La resposta de l'estat: Repressió i militarització. La Guerra dels Matiners

12- El renaixement cultural català. Del doble patriotisme als inicis del catalanisme polític.

13- La crisi del règim isabelí. Les conspiracions progressistes i les causes de la revolució de setembre de 1868.

14- Urbanisme i formes d'oci en la Catalunya dels anys 60.

IV- EL SEXENNI DEMOCRÀTIC (1868-1874): UN LABORATORI D'EXPERIÈNCIES

15- La revolució de setembre de 1868. El posicionament dels partits, la revolta popular i els aixecaments federal i carlí.

16- L'evolució del comportament políticoelectoral.

17- Republicanisme federal i obrerisme internacionalista.

18- Mobilització catòlica i la Tercera Guerra carlina

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	35	1,4	2, 5, 9, 11
Seminaris i pràctiques dirigides	5	0,2	5, 6, 8, 11
Tipus: Supervisades			
Avaluació	10	0,4	1, 2, 4, 7, 8
tutories	15	0,6	1, 5, 6, 8, 9, 10, 11
Tipus: Autònomes			
Estudi Personal	45	1,8	1, 5, 6
Lectura de textos, Redacció de treballs, Preparació de comentaris orals i seminaris: Recerca d'informació bibliogràfica.	33	1,32	

Classes magistrals i debats en el grup-classe.

Sessions de debat sobre les lectures obligatòries: introducció de la sessió, presentació oral del text, valoració i discussió col·lectiva. Presentacions individuals i/o col·lectives i ronda de valoracions.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació a classe i debats, seguiment actiu	20%	0	0	2, 4, 5, 7, 9
Proves escrites teòriques	50 % (25% + 25%)	4	0,16	2, 3, 4, 5, 6, 9
Seminaris i pràctiques	30%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11

El sistema de l'avaluació continuada consistirà en tres apartats:

1- Dues proves escrites (25+25): 50%

2- Treball sobre un dossier de lectures (30%)

3- Participació en els debats, la discussió de les lectures obligatòries, exposició oral de les lectures i seguiment continuat de l'assignatura (20%)

El sistema d'avaluació única per a l'estudiantat que ho hagi sol·licitat dins del termini establert per la Facultat:

1- Examen escrit: 60%

2- Treball sobre les lectures obligatòries: 20%

3- Treball escrit : 20%

Els tres actes d'avaluació tindran lloc el dia fixat per al segon examen parcial de l'avaluació continuada. Per tal que la nota de l'examen ponderi amb la resta de qualificacions cal que aquest s'aprovi amb un 5 com a mínim. La recuperació serà possible sempre i quan la nota final sigui com a mínim del 3,5 i s'hagin presentat les dues terceres parts de les evidències d'avaluació. La nota de "No avaluable" s'aplicarà a aquells i aquelles estudiants que com a molt s'hagin presentat a una tercera part de les evidències d'avaluació.

Les activitats de l'avaluació continuada es donaran a conèixer el primer dia de classe, així com la programació del curs. La professora establirà un horari específic de tutories per procedir al comentari de les activitats d'avaluació realitzades. Els treballs i el seguiment continuat de l'assignatura podran incloure la redacció d'assaigs, ressenyes de llibres, comentari de documentació històrica, presentacions orals, debats i participació a classe etc. La modalitat concreta dels treballs a realitzar s'explicarà el primer dia de classe i s'exposarà també en l'aula moodle. No s'acceptaran treballs fora de termini, sense la presentació acadèmica adient (índex, paginació, notes a peu de plana, bibliografia citada correctament, etc.), que siguin una mera còpia en qualsevol mena de suport, que continguin plagi parcialment o totalment.

L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació. i no podrà presentar-se a la recuperació.

La nota final s'obindrà a partir de la mitjana resultant de la nota de les proves escrites i la resta de qualificacions. Caldrà que la nota mitjana de les proves escrites sigui com a mínim d'un 4 per tal que es pugui fer la mitjana amb la resta d'actes d'avaluació.

Tota irregularitat comesa per un alumne o una alumna durant la realització d'una prova (còpia, plagi) implicarà una nota de zero en l'apartat concret d'avaluació. Diverses irregularitats comeses implicaran una nota global de zero. La recuperació consistirà en un examen de la matèria teòrica de l'assignatura i se celebrarà en les dates oficials establertes per la Facultat. En cap cas, es podrà plantejar la recuperació com un mitjà de millorar la qualificació de l'alumnat que ja hagués aprovat l'assignatura en el procés normal d'avaluació continuada.

Només es poden recuperar les proves escrites, corresponents al 60% de la nota total. En qualsevol cas, la nota màxima que es podrà obtenir en el total de la recuperació és de 5,0 (Aprovat), i com a mínim s'ha d'haver suspès amb un 3,5.

Clàusula de correcció ortogràfica, sintàctica i morfològica, ús inapropiat dels signes de puntuació, i d'expressió escrita en general: penalització fins a un punt sobre la nota final.

Aquesta assignatura permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de cerca bibliogràfica o cerca d'informació i correcció de textos o traducció.

L'estudiant ha de (i) identificar les parts que han estat generades amb IA; (ii) especificar les eines utilitzades; i (iii) incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat.

La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i comporta que l'activitat s'avaluï amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA GENERAL:

AA.DD; Història. *Política, Societat i Cultura dels Països Catalans, 12 volums*, Barcelona: Fundació Enciclopèdia Catalana, 1999.

BALCELLS, Albert (dir), *Història de Catalunya*, Barcelona, L'Esfera dels Llibres, 2004.

FERRER, LI.; RODO, J.; RUBÍ, G.; TORRAS, M., *Història de l'autogovern de Catalunya*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 2006. Edició en castellà del 2007.

FONTANA, Josep, *La fi de l'Antic Règim i la industrialització (1787-1868)*, Barcelona, Edicions 62, 1998.

FONTANA, Josep, *La formació d'una identitat. Una història de Catalunya*, Barcelona, Eumo editorial, 2015

GABRIEL, Pere (dir), *Història de la Cultura Catalana*, 10 vols., Eds. 62, Barcelona, 1998-1999.

HURTADO, Víctor, MESTRE, Jesús i MISERACHS, Toni, *Atles d'Història de Catalunya*, Barcelona, Edicions 62, 1995.

MALUQUER DE MOTES, Jordi, *Història econòmica de Catalunya*, Barcelona, Universitat Oberta de Catalunya, 2008.

MESTRE, Jesús (dir.), *Diccionari d'Història de Catalunya*, Edicions 62, Barcelona, 1992.

RIQUER, B. (dir.), *Història mundial de Catalunya*, Barcelona, Ed. 62, 2018.

RISQUES, Manuel (dir.), DUARTE, Àngel, RIQUER, Borja de, ROIG ROSICH, Josep Maria, *Història de la Catalunya contemporània. De la guerra del Francès al nou Estatut*, Barcelona, Mina Editorial, 2006.

SOBREQUÉS I CALLICÓ, Jaume (director), *Història contemporània de Catalunya*, vols. I i II, Barcelona, Columna, 1997-1998.

VICENS VIVES, Jaume, *Industrials i polítics del segle XIX*, Barcelona, Vivens Vives, 1961.

VILAR, Pierre, *Catalunya dins l'Espanya moderna*, Barcelona, Edicions 62, 1966-1968, 3 vols.

La bibliografia específica de cada bloc es proporcionarà a través del campus virtual, així com algunes referències es comentaran directament a classe.

Programari

Aquesta assignatura permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de cerca bibliogràfica o cerca d'informació i correcció de textos o traducció.

L'estudiant ha de (i) identificar les parts que han estat generades amb IA; (ii) especificar les eines utilitzades; i (iii) incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat.

La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt